

Persbericht

12 maart 2024

Benut nieuwe ontwikkelingen om bevolkingsonderzoek borstkanker op termijn verder te verbeteren

Het bevolkingsonderzoek borstkanker leidt tot een vermindering van de sterfte aan borstkanker. Aanpassingen van het onderzoek, zoals bijvoorbeeld het veranderen van de leeftijdsgrens, zullen op dit moment niet tot een betere uitkomst leiden. Dit concludeert de Gezondheidsraad. Wel verwacht de raad dat de screening binnen enkele jaren aanzienlijk verbeterd kan worden door de inzet van artificiële intelligentie (AI), risicostratificatie en nieuwe beeldvormende technieken.

Vrouwen tussen de 50 en 75 jaar worden elke twee à drie jaar uitgenodigd om deel te nemen aan borstkankerscreening, die bestaat uit het maken van röntgenfoto's van de borsten (mammografie). Op verzoek van de staatssecretaris van VWS heeft de Gezondheidsraad beoordeeld of het bevolkingsonderzoek binnen de huidige screeningscapaciteit verder kan worden verbeterd. De raad concludeert dat het bevolkingsonderzoek zijn doel bereikt: het voorkomt veel sterfgevallen aan borstkanker en spoort tumoren vaak in een vroeg stadium op, waardoor behandeling mogelijk is. Op dit moment ziet de raad geen mogelijkheden om het bevolkingsonderzoek te verbeteren. Het aanpassen van de leeftijdsgrenzen van de doelgroep, bijvoorbeeld naar 45 jaar, zou met de beschikbare screeningscapaciteit geen betere uitkomst opleveren.

De raad verwacht dat het bevolkingsonderzoek binnen enkele jaren ingrijpend kan worden herzien door nieuwe ontwikkelingen. De nieuwe beeldvormende techniek tomosynthese, waarbij driedimensionale foto's van de borst worden gemaakt, kan in de toekomst mammografie wellicht vervangen. Door risicostratificatie kunnen vrouwen met een laag risico op borstkanker minder vaak worden gescreend en vrouwen met een hoog risico juist vaker. Ook AI biedt veel mogelijkheden: het maakt risicostratificatie mogelijk, kan ingezet worden om de beoordeling van mammografiebeelden te verbeteren en kan de werkdruk voor radiologen verlagen. Omdat de ontwikkelingen op het gebied van AI snel gaan is het volgens de raad van belang om nu alvast voorbereidingen te treffen voor de implementatie hiervan.

Een deel van de vrouwen ervaart het bevolkingsonderzoek als pijnlijk. De raad heeft verschillende alternatieve screeningsmethoden beoordeeld, maar concludeert dat mammografie vooralsnog de meest effectieve methode is. Uit onderzoek blijkt dat alternatieve methoden borstkanker minder goed opsporen terwijl ze nauwelijks als minder pijnlijk worden ervaren.

De publicatie Verbetermogelijkheden voor het bevolkingsonderzoek borstkanker (nr. 2024/04) is te downloaden van www.gezondheidsraad.nl.

Voor vragen kunt u contact opnemen met Silvia Viergever, tel. 06 254 47 658, e-mail: pers@gr.nl.